

hou, dospějí-li k přesvědčení, že obžalovaný jednal v takovém omylu, vyjádřiti to záporným zodpověděním 1. (hlavní) otázky (o 3. hlavní otázce se předseda podle protokolu o hlavním líčení zase nezmínil), avšak z toho nelze dovozovati, že je nepochybně patrné, že nastávší formální vada nemohla působiti na rozhodnutí způsobem obžalovanému nepříznivým a že v důsledku toho nemůže býti důvod zmatečnosti podle § 344 čis. 6 tr. ř. ve prospěch obžalovaného uplatňován (§ 344 předposlední odstavec tr. ř.). Ustanovení § 319 tr. ř. sleduje zřejmě cíl, by za hlavního přelíčení tvrzená okolnost trestnost vylučující, jež zavazuje sborový soud porotní k dodatkové otázce podle tohoto ustanovení zákona, byla porotci zkoumána nejen v souhrnu otázky viny, t. j. při uvažování o hlavní otázce, nýbrž i zvláště ještě sama o sobě. Tohoto cíle lze dosáhnouti toliko zodpověděním příslušné dodatkové otázky. Skutečnost, že předseda sborového soudu porotního dal porotcům ono poučení, není zárukou toho, že porotci zkoumali tvrzený důvod trestnost vylučující tak důkladně, jak by se bylo stalo, kdyby tu byla zvláštní otázka na tvrzený skutkový omyl a kdyby porotci byli v důsledku toho o něm zvláště uvažovali. Stížnost uplatňuje tudíž ve prospěch obžalovaného právem zmatek podle § 344, čis. 6 tr. ř. Poněvadž stížnost je v tomto směru odůvodněna a nelze se vyhnouti nařízení nového hlavního přelíčení, tak že Nejvyšší soud jako soud zrušovací nemůže ve věci samé rozhodnouti, bylo jí, aniž bylo třeba obíratí se důvodem zmatečnosti podle § 344, čis. 5 tr. ř., jí zřejmým pokazem uplatňovaným, za souhlasu generální prokuratury podle § 5 zákona ze dne 31. prosince 1877, čis. 3 ř. zák. z roku 1878, již při neveřejné poradě vyhověti, výrok porotců vztahující se ku shora uvedeným hlavním otázkám (otázkám 1. a 3.) jakož i k příslušným otázkám dodatkovým týkajícím se podkladu pro rozhodnutí, zda má býti vyslovena ztráta práva volebního do obcí (otázkám 2. a 4.), dále odsuzující část rozsudku na tomto výroku spočívající, t. j. výrok, jímž byl obžalovaný uznán vinným zločinem podle § 127 tr. zák., výrok o trestu a výroky s tím související, zrušiti a věc v tomto rozsahu odkázati do příštího zasedání soudu porotního při zemském trestním soudě v Brně (§ 348 tr. ř.).

Čís. 3195.

§ 6 zák. ze dne 22. prosince 1921, čis. 471 sb. z. a n. nestanoví novou trestní sazbu, jejíž horní hranice činí 6 měsíců a která spodní hranice nemá; v případech § 6 uv. zákona nelze sejíti pod nejnižší hranici trestní sazby jinak zákonem na souzený skutek stanovené bez předpokladů §§ 54, 55 (260 b), 266 tr. zák.).

(Rozh. ze dne 30. května 1928, Zm II 166/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 14. dubna 1928, pokud jím byl obžalovaný,

byv uznán vinným zločinem krádeže jednak dokonané, jednak nedokonané podle §§ 8, 171, 173, 176-II a) tr. zák., odsouzen podle §§ 178, 180 tr. zák. a § 6 zákona ze dne 22. prosince 1921, čís. 471 sb. z. a n. k trestu těžkého žaláře čtyř měsíců, zrušil rozsudek první stolice ve výroku o době trestu jako zmatečný a vyměřil obžalovanému podle §§ 178, 180 tr. zák. a § 6 zákona ze dne 22. prosince 1921, čís. 471 sb. z. a n., pokud se týče ze dne 21. prosince 1925, čís. 257 sb. z. a n. trest těžkého žaláře v trvání 6 (šesti) měsíců, zostřeného postem měsíčně.

D ů v o d y:

Rozhodovací důvody napadeného rozsudku vyslovují, že soud jest vázán trestní sazbou ztráty svobody do 6 měsíců v obžalobě navrženou a nemohl ji překročiti, že sice nebylo použito ustanovení §§ 54 a 55 tr. zák., jelikož tu není zákonných podmínek, že však vzhledem na shledané okolnosti polehčující není příčiny k nejvyšší výměře trestu a že proto soud pokládal přiměřeným trest ztráty svobody čtyř měsíců, uváživ též, že tu jde z větší části o pokus, tedy o čin méně těžký, než měla na zřeteli obžaloba, která shledávala v obou zažalovaných skutcích krádež dokonanou, a že vypadá pro čin méně zlý, když se obžaloba spokojila pro horší čin trestem nanejvýše šestiměsíční ztráty svobody, nárok na přiměřeně menší trest, jinak že by soud neměl zákonem stanovený volný proslov pro vyměření trestu podle konkrétních okolností případu. Z tohoto odůvodnění vyplývá, že se samosoudce, vynesší napadený rozsudek, řídil buď názorem, že § 6 zákona ze dne 22. prosince 1921, čís. 471 sb. z. a n., pokud se týče ze dne 21. prosince 1925, čís. 257 sb. z. a n. stanoví novou trestní sazbu, jejíž horní hranice činí 6 měsíců a která spodní hranice nemá, nebo názorem, že v případech § 6 onoho zákona lze sejít pod nejnižší hranici trestní sazby jinak zákonem na souzený skutek stanovené i bez předpokladů §§ 54, 55 (§§ 260 b), 266) tr. zák. Mylnost prvního názoru netřeba obšírněji dokazovati; stačí poukaz na plenární usnesení zrušovacího soudu ze dne 21. března 1923, čís. pres. 1197/22, sb. n. s. čís. 1170, které dospívá z obšírných úvah k závěru, že § 6 onoho zákona nestanoví nové trestní sazby, takže jest na skutek použití trestní sazby jinak pro souzený čin zákonem stanovené a bylo v této trestní věci použití trestní sazby těžkého žaláře v době od šesti měsíců do pěti let, v § 178 tr. zák. uvedené, arciť s obmezením, že samosoudce nemohl uložit delší trest než šestiměsíční. Druhý z uvedených názorů uplatňovaných v napadeném rozsudku příčí se jasnému ustanovení § 53 (258) tr. zák. (srovnej i §§ 32, 33 tr. zák.), podle něhož pro polehčující okolnosti nelze zpravidla změnit ani způsob, ani zákonnou dobu trestu, nýbrž jen zkrátit trest v těch mezích, které zákony připouštějí. Z tohoto pravidla jsou ohledně zločinů stanoveny výjimky jediné v §§ 54 a 55 tr. zák. (§ 338 tr. ř.), takže všude, kde předpoklady těchto §§ dány nejsou, jest vyměřit trest v mezích příslušné sazby zákonné, a bylo jej v této trestní věci vyměřit v mezích uvedené sazby § 178 tr. zák. Tím není soudu odňata možnost stanovit trest podle konkrétních

okolností případu. Můžeť i samosoudce, shledá-li převážné okolnosti polehčující nebo nebezpečí pro výživu nevinné rodiny pachatelovy, použítí práva propůjčeného mu § 54, pokud se týče § 55 tr. zák. a vyměřiti trest pod nejnižší sazbou zákonnou. Shledá-li naopak převážné okolnosti přitěžující, které nejsou vyváženy ani ohledem na nevinnou rodinu pachatelovu, jest na něm, by jim zjednal průchod, řídití se předpisem § 7 odst. čtvrtý (§ 5) zákona čís. 471/21, t. j. postoupiti věc nalézacímu senátu, by tento uložil po opětném projednání věci po případě trest delší 6 měsíců, k němuž samosoudce není oprávněn (§ 7 odst. druhý uvedeného zákona). Nemá významu, že veřejný obžalobce shledal trest šestiměsíční ztráty svobody přiměřeným i při oné poněkud přísnější kvalifikaci činu, jíž se řídil při podání obžaloby, a že čin došel v rozsudku kvalifikace poněkud mírnější. Výměra trestů jest v rukou soudu a obžalobci jest § 255 tr. ř. přímo zakázáno, činiti určitý návrh na vyměření trestu v mezích zákonné sazby trestní, navrhnouti trest určitého trvání (určité výše), po případě určitého druhu. Vyměřil-li samosoudce, řídě se řečenými mylnými názory, trest pod nejnižší hranici trestní sazby podle § 178 tr. zák. pro souzený skutek platné, ačkoliv měl za to, že tu není podmínek §§ 54 a 55 tr. zák., vykročil z mezí své trestní moci, takže jest rozsudek stížen zmatkem podle § 281 čís. 11 tr. ř. (srovnej rozh. čís. 1362 sb. n. s.) a bylo jej, pokud je zmatkem stížen, t. j. pokud určil trvání trestu dobou čtyř měsíců, zrušiti a stanoviti znova dobu trestu podle § 178 tr. zák.

Čís. 3196.

Znásilňování jiných v (povinných) projevech národní příslušnosti (udání národnosti při sčítání lidu) jest in abstracto, »obecně u všech morálních lidí« uznáno za nečestné, nemravné a způsobilé, by vinníka uvedlo v opovržení a snížilo ho u veřejném mínění.

Výrok soudu v příčině otázky, zda byly prokázány alespoň takové okolnosti, pro které tvrzení zprávy mohlo býti důvodně pokládáno za pravdivé (§ 4 tisk. nov.), je výronem jeho skutkově zjišťovací činnosti. Zákon formuluje tuto náležitost beztrestnosti objektivně; nezáleží na subjektivním výsledném dojmu a přesvědčení pachatelově.

(Rozh. ze dne 31. května 1928, Zm I 534/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního jako kmetského soudu v Praze ze dne 18. května 1927, jímž byl stěžovatel na soukromou obžalobu Gilberta H-a uznán vinným přečinem proti bezpečnosti cti podle §§ 488, 493 tr. zák. a § 1 zákona ze dne 30. května 1924, čís. 124 sb. z. a n.